

Jezuité slaví jubileum

Jezuité rádi slaví. Naposledy to bylo roku 1991, který byl připomínkou 450. výročí jejich založení. Letošní jubilejní rok se váže ke 450. výročí úmrtí neboli narození pro nebe sv. Ignáce z Loyoly, zakladatele Tovaryšstva Ježíšova, jak zní jejich oficiální název, a k 500. výročí narození sv. Františka Xaverského a bl. Petra Fabera, dvou nejvýznamnějších spoluzakladatelů řádu, jehož posláním je „obrana a šíření víry ke slávě Boží a spáse duší“.

Papež Benedikt XVI. během plánované návštěvy Španělska ve dnech 8.–10. července navštíví u příležitosti tohoto výročí městečko Xavier, rodiště sv. Františka Xaverského.

U nás si jezuité navíc připomínají 450. výročí příchodu prvních jezuitů do Prahy a 300 let od smrti významného botanika a misionáře, jezuitu Jiřího Josefa Camela, po kterém byly pojmenovány kamélie. Největší akcí jubilejního roku byla mezinárodní konference „Jezuité v Českých zemích“, která se konala v Praze od 25. do 27. dubna pod záštitou ministra kultury ČR Vítězslava Jandáka a pražského arcibiskupa Miloslava kardinála Vlká. Na symposiu vystoupilo přes 100 odborníků z Evropy a zámoří. Národní knihovna ČR zároveň pořádala o jezuitech velkou výstavu v pražském Klementinu.

O jezuitském řádu pojednává i připravovaný dokument českého režiséra Otakára Schmidta, který ponese název „Nejsme andělé, děláme jen jejich práci“. V ČT by měl být vysílán o letošních vánočních svátcích, v celovečerní verzi se možná objeví na podzim v kinech.

Portrét Ignáce z Loyoly podle Rubense

Kdo vlastně jsou jezuité?

Jezuité jsou nejpočetnějším řeholním společenstvím katolické církve (19 850 členů) na světě. V Česku jsou co do počtu zatím na třetím místě (81 členů) za františkány a salesiány, kterých je nejvíc.

Význam jezuitů v Česku bývá stále ještě viděn pohledem spisovatele Aloise Jiráska, který prezentoval jezuitu na postavě otce Antonína Koniáše (1691–1760). K. H. Borovský dal tuto postavu do množného čísla, když napsal „českých knížek hubitelé lítí, plesnivina, moli, jezuiti“. Je pravda, že otec Koniáš nechával zabavovat a pálit kacířské, často německé knihy a místo nich rozdával jiné, ale jeho skutečný historický význam je v rámci celkové jezuitské činnosti zcela okrajový. Dnes jezuité špatné knihy nespalují. Daleko účinnější je rozumný a věcný dialog spojený s důvěrou v to, že všichni lidé touží po pravdě. Ne náhodou byli po II. vatikánském koncilu právě jezuité pověřeni papežem Pavlem VI. bojem proti ateismu.

Čím se jezuité zabývají

Činnost jezuitů je rozmanitá. Jejich hlavní přínos však leží v oblasti vzdělávání. V 68 zemích provozují jezuité 3451 vzdělávacích institucí s 2,5 miliony studentů. Jezuité vydatně pracují také v oblasti médií. Na světě mají 66 rozhlasových stanic, 27 televizních a videoprodukčních center, 30 nakladatelství a 199 časopisů. Z papežova pověření provozují už od jeho založení před 75 lety také vatikánský rozhlas, který dnes vysílá v 45 jazycích. Na celém světě je více než 2000 farností spravovaných jezuitu. Tradičním zájmem jezuitů je už od 16. století také astronomie. Provozují vatikánskou observatoř, která je umístěna přímo v letním sídle papežů v Castel Gandolfo nedaleko Říma. A poněvadž osvětlení blízkého velkoměsta překáží v pozorování hvězd, používají tam k tomu dalekohled umístěný vysoko v horách, až v americkém Tucsonu. Jak? Jednoduše. Pomocí internetu.

Kde najdeme jezuitu?

U nás najdeme jezuitu pracovat jako člen Rady pro rozhlasové a televizní vysílání či ve funkci děkana Katolické teologické fakulty University Karlovy, ale také ve službě mezi

Kardinál Tomáš Špidlík TJ

vězni na Mírově či na misiích v Indii nebo jako kaplana ve vysokoškolských centrech v Olomouci, Brně i Praze nebo při dobývání hradeb Jeruzaléma na prázdninovém rytířském táboře pro kluky a – samozřejmě – všechny bez rozdílu najdeme za oltářem a ve zpovědnici. V Praze, Brně, Olomouci, Kolíně, Velehradě, Hostýně a Českém Těšíně. Jo, a také na www.jesuit.cz.

První jezuita kardinálem Nejznámější osobností řádu u nás je otec Tomáš Špidlík, první český jezuita v dějinách, který byl jmenován kardinálem. Světově proslulý znalec spirituality křesťanského Východu, který žije a pracuje v Římě, je mimo jiné i nevyčerpatelnou studnicí anekdot. Znáte tu, jak během jedné konference diskutují řeholníci o poslušnosti? Přítomný jezuita je tázán: „Váš řád klade největší důraz na poslušnost: jak se vám daří ji uskutečňovat?“ Ten odpoví: „Úplně jednoduše. Představený se u nás nejprve zeptá svého podřízeného, jakou má představu o své budoucí činnosti – a pak mu to přikáže. Takže s poslušností nikdy žádné problémy nemáme.“ Po chvíli přemýš-

Jezuitská observatoř

lení pak jiný účastník namítne: „Ale vyskytují se přece také řeholníci, kteří sami nevědí, co chtějí. Co pak děláte s nimi?“ A jezuita na to: „No z těch děláme ty představené!“

Díky za pozornost všem čtenářům Tarsicia, kteří to dočetli až sem, ale i těm, kteří třeba přeskakovali.

Zdraví a žehná
otec Milan Glaser TJ

Kostel del Gesu v Římě s hrobem svatého Ignáce

Pokoj svatého Ignáce

Rytířský tábor

A kdyby snad měl někdo zájem poznat jezuitu doopravdy nebo jen prožít společně něco krásného, zve všechny na rytířský tábor. „Středověký“ rytířský tábor pořádají každý rok o prázdninách jezuité v Budkovicích u Ivančic. Můžete tu zažít spoustu dobrodružství, dokonce i povýšit do rytířského stavu. Všechny zájemce srdečně zveme.

Tábor se bude konat v těchto dnech:

- 1.–11. července
- 21.–31. července

Další informace poskytnete: Josef Hrdlička, Ječná 2, Praha 2. Tel. 221 990 237 nebo 731 587 840. Email: taborjesuit@volny.cz. Podrobnosti se můžete dozvědět i na www.jesuit.cz.

